

Møteinnkalling

Utvalg:	Hovedutvalget for oppvekst og kultur
Møtested:	Rådhuset, Formannskapssalen 2.etg.
Dato:	13.11.2024
Tid:	Kl. 13:00

Dagsplan:

Oppmøte kl. 13:00 Hønefoss barnehage

- 13:00 – 13:50 Befaring - Hønefoss barnehage og Læringscenteret for voksne (Oppmøte Hønefoss barnehage kl. 13:00)
- 14:05 – 15:15 Læringscenteret for voksne
- 15:15 – 16:00 Pause
- 16:00 – 16:05 Opprop og møteinnkalling
- 16:05 – 16:35 Orientering – KOSTRA- tall Ved Kommunalsjef TKI og Kommunalsjef Utdanning og Familie.
- 16:35 – 16:55 Orientering – Oppvekstplan ved Kommunalsjef Utdanning og familie
- 16:55 – 17:05 Pause
- 17:05 Saksliste

Gyldig forfall meldes til sekretariatet, e-post sek@ringerike.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Mulig inhabilitet meldes snarest til sek@ringerike.kommune.no

Saksfremlegg med vedlegg i farger er tilgjengelig på kommunens nettsider.

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
47/24	Oppvekstplan Ringerike kommune
48/24	Vold i skolen
49/24	Kan vi kunsten?
50/24	Verbalvedtak 15 Innføringsklasser
51/24	Søknad om oppføring av monument i Søndre Park
52/24	 Ungdomshøringen 2025

Ringerike, 6. november 2024

Petter Endrerud
Leder

Arkiv: FA-A00, TI-&37
Journalpostnr.: 24/12821 - 1
Saksbehandler: Lars Erik Braaten
Dato: 23.09.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
36/24	Eldrerådet	28.10.2024
20/24	Integreringsutvalget	28.10.2024
31/24	Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne	29.10.2024
26/24	Ungdomsrådet	29.10.2024
32/24	Hovedutvalget for helse, omsorg og velferd	12.11.2024
47/24	Hovedutvalget for oppvekst og kultur	13.11.2024
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Oppvekstplan Ringerike kommune

Kommunedirektørens innstilling:

Oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030 vedtas.

Sammendrag:

Barnevernsreformen, også kalt oppvekstreformen, trådte i kraft 1. januar 2022 og setter søkelys på det helhetlige tilbudet kommunene skal gi til barn og unge. Reformen involverer alle som jobber med barn og unge, og legger vekt på forebygging og tidlig innsats, helhetlige tjenester, samarbeid på tvers av sektorer, kommunal styring og samhandling.

For å lykkes med reformen er god ledelse og styring avgjørende, både i barnevernet og i det generelle arbeidet med barn, unge og familier i kommunen. Reformens mål oppnås best gjennom endringer hos alle som jobber med barn og unges oppvekst. Oppvekstplanen blir derfor et viktig dreiepunkt for alle tjenester rettet mot barn, unge og deres familier. Planen krever forankring og forpliktelser på tvers av kommunens ledelse, sektorer og forvaltningsnivåer, samt økt samarbeid mellom offentlige virksomheter, nærmiljø, frivillige organisasjoner og fritidstilbud.

Kommunen har valgt å utvikle en oppvekstplan som kombinerer både en oppvekststrategi og en forebyggende plan. Ved å integrere disse skapes sammenheng mellom alle strategier og tiltak, noe som gir en helhetlig forståelse av barn og unges behov. Dette muliggjør tiltak som fremmer et positivt oppvekstmiljø, lek og læring, samtidig som utfordringer forebygges.

Strategien gir en overordnet retning for kommunens arbeid de neste årene, uten å spesifisere konkrete tiltak. Den danner også grunnlaget for den lovpålagte forebyggende planen mot omsorgssvikt og atferdsvansker. Planen inneholder forslag til overordnede tiltak som skal videreutvikles i samarbeid med ansatte, ledere, tillitsvalgte og innbyggere.

Oppvekstplanen bygger på, og skal sees i sammenheng med, eksisterende strategier og tiltak. I arbeidet med planen har vi identifisert flere utfordringer i barn og unges oppvekstmiljø, som støttes av funn fra folkehelseoversikten, folkehelseprofilen og oppvekstprofilen.

Ungdomsrådet 29.10.2024

Behandling:

Merknad, foreslått av Anes Alnajjar,

Rådet er positivt innstilt til oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030. Rådet ser frem til å være med i videre arbeid.

Leder foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Kommunedirektørens innstilling samt merknad fra Alnajjar ble enstemmig vedtatt som Ungdomsrådets råd til Kommunestyret.

UNG - 26/24 Vedtak:

Kommunedirektørens innstilling:

Oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030 vedtas.

Ungdomsrådets merknad

Rådet er positivt innstilt til oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030. Rådet ser frem til å være med i videre arbeid.

Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne 29.10.2024

Behandling:

Leder foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt som Rådet for personer med nedsatt funksjonsevnes råd til Kommunestyret

RFF - 31/24 Vedtak:

Oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030 vedtas.

Integreringsutvalget 28.10.2024

Behandling:

Leder foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt som integreringsutvalgets råd til kommunestyret

IR - 20/24 Vedtak:

Kommunedirektørens innstilling:

Oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030 vedtas.

Eldrerådet 28.10.2024

Behandling:

Leder foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt som Eldrerådets råd til kommunestyret.

ELD - 36/24 Vedtak:

Kommunedirektørens innstilling:

Oppvekstplan med oppvekststrategi og forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker 2024-2030 vedtas.

Beskrivelse av saken:

Bakgrunnen for oppvekstplanen er barnevernsreformen som trådte i kraft 01.01.2022. Reformen er også kalt en oppvekstreform, fordi reformen omhandler det helhetlige tilbudet en kommune skal gi til sine innbyggere. Den involverer alle som jobber med barn og unges oppvekst. Grunnpilarene i oppvekstreformen er forebygging og tidlig innsats, helhetlig tjenestetilbud, samarbeid på tvers av sektorer, kommunal styring og nærmiljø, frivillige, organisasjoner og fritidstilbud. I arbeidet med denne planen er det identifisert flere utfordringer innenfor barn og unges oppvekstmiljø, som også støttes av blant annet funn i folkehelseoversikten, folkehelseprofilen og oppvekstprofilen.

Utgangspunktet for arbeidet var å utvikle den lovpålagte forebyggende planen for omsorgssvikt og atferdsvansker. Mandatet viste at det var nødvendig med en overordnet strategi for oppvekstområdet for å kunne utarbeide denne planen. Arbeidet startet i februar 2024 og har vært et tverrfaglig prosjekt, med en arbeidsgruppe bestående av representanter fra ulike sektorer og enheter i kommunen. Kommunens medbestemmelsesutvalg har blitt orientert og gitt mulighet til å komme med innspill. Kommunedirektørens ledergruppe, sammen med hovedtillitsvalgt i Fagforbundet og Utdanningsforbundet, har fungert som styringsgruppe.

Å organisere arbeidet på denne måten har vært utfordrende, særlig når det gjelder å sikre inkludering og aktiv deltakelse fra alle. Valg av arbeidsmetode har gjort at prosessen har tatt lengre tid enn opprinnelig planlagt. En av de største utfordringene har vært å tydeliggjøre forskjellen mellom strategien og den forebyggende planen med konkrete tiltak.

Kunnskapsgrunnlaget for planen bygger blant annet på:

- Elevundersøkelser
- Ungdata
- Ungdomskonferansen
- Foreldreundersøkelser i barnehage og skole
- Folkehelseprofil og folkehelseoversikt
- Oppvekstprofilen
- Innspill fra elevrådene
- Kommunens samfunnsdel 2021-2030

Den strategiske planen gir en overordnet retning for kommunens arbeid. I den forebyggende planen er det lagt opp til overordnede tiltak som skal gjennomføres via tverrfaglige prosjekter. Dette er valgt fordi tiltakene kan føre til organisatoriske og strukturelle endringer, samt påvirke oppgaver medarbeiderne har i dag. Målet er å tilrettelegge for gode prosesser i samarbeid med ansatte, ledere og tillitsvalgte.

Oppvekstplanen fremhever behovet for samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og involverer aktører som familier, nærmiljø og frivillige og offentlige tjenester. Kommunen søker å skape et trygt og inkluderende oppvekstmiljø, hvor barn og unge selv blir hørt og aktivt involvert i beslutninger som påvirker dem.

Verdiene i planen – nyskapende, ærlighet og respekt – danner grunnlaget for hvordan kommunen leverer tjenester til barn og unge. Kommunen satser på nytenkning i tjenesteytingen, samtidig som ærlighet og respekt står sentralt i å bygge tillit og sikre at alle barn blir sett og hørt. Planen integrerer FN's bærekraftsmål, spesielt med fokus på helse, utdanning, redusert ulikhet og samarbeid, for å bygge en bærekraftig fremtid for barn og unge i Ringerike.

Oppvekstplanen har vært på høring i tre uker blant kommunens ansatte og kommunalt foreldreutvalg (KFUR) og hos elevrådene. Innspillene er tatt med i arbeidet med planen. I det videre arbeidet med de foreslåtte tiltakene vil medvirkning fra barn og unge, ansatte og innbyggere bli viktig.

Elevne understreker at det er viktig å bli hørt og få medbestemmelse i saker som påvirker dem, selv om de forstår at de ikke kan bestemme alt. De liker ideen om et støttende lag rundt barnet, men påpeker at lærere og helsesykepleiere ofte er for travle til å gi nok tid og oppmerksomhet. De vektlegger behovet for trygge voksne som kan støtte dem når noe er vanskelig, samt at de voksne må hjelpe med inkludering og si ifra når noen faller utenfor.

For elevene er de viktigste ambisjonene "Barn og unges stemme" og "Kompetanse til å hjelpe barn og unge." De legger stor vekt på å bli hørt, få medbestemmelse og at de voksne rundt

dem har den nødvendige kompetansen til å støtte dem. Elevrådet mener hovedområdene er viktige for en god oppvekst i Ringerike, og trekker frem trygghet, glede, mestring og det å bli sett som avgjørende for å utvikle en god oppvekst.

Elevrådet understreker viktigheten av mestring, trivsel, og at alle barn skal ha venner og en plass på skolen. De ser på lek som en viktig del av læring og mener at "Glede og mestring for alle" er det viktigste hovedområdet. De ønsker også mer synlighet av personer som jobber med psykisk helse i skolen.

Elevrådet støtter satsningene for 2024-2030, men påpeker at barneskolen bør være like viktig som ungdomstrinnet. Elevene vil være med i det videre arbeidet, men melder tilbake at språk og form må være enklere å forstå.

Oppvekststrategien oppsummert

Oppvekststrategien gir en overordnet retning for kommunens arbeid de kommende årene, uten å spesifisere konkrete tiltak eller enheter. Målet er at denne retningen skal danne et fundament for andre planer, aktiviteter, tilbud og prioriteringer som berører barn, unge og deres familier. Strategien bygger videre på, og skal sees i sammenheng med, eksisterende strategier og satsningsområder som blant annet «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI), «Helsefremmende oppvekst» (HOPP) og «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis» (KOSIP).

Strategien legger frem ambisiøse mål for å sikre et godt oppvekstmiljø for barn og unge. Planen krever endringer i arbeidsmetoder, tenkemåter og samarbeidsformer, og vektlegger viktigheten av tverrfaglig samarbeid. Strategien er delt inn i fire hovedområder: barn og unges stemme, samfunnsoppdraget, laget rundt barn og unge, og kompetanseutvikling. Det overordnede målet er å bygge et inkluderende fellesskap og styrke barn og unges trivsel og medbestemmelse.

Barn og unges stemme står sentralt, og strategien legger til rette for arenaer hvor deres meninger og behov blir hørt og tatt på alvor. Dette bidrar til bedre løsninger som fremmer deres trivsel og utvikling. Det er et mål at barn skal oppleve et trygt miljø, hvor de får reell medvirkning i utformingen av tjenester og tiltak, og blir aktive medborgere.

Strategien fremhever også samfunnsoppdraget, der kommunen i samarbeid med frivillige, organisasjoner og innbyggerne tar ansvar for å skape gode oppvekstvilkår og trygge lokalmiljø. Kommunen skal samordne ressurser og skape trygge møteplasser. I tillegg understrekes viktigheten av å styrke laget rundt barnet, med samarbeid på tvers av sektorer og tjenester for å sikre et helhetlige tjenestetilbud.

Forebyggende plan for omsorgssvikt og atferdsvansker oppsummert

Den lovpålagte planen for forebygging av omsorgssvikt og atferdsvansker bygger på strategien. Den inneholder forslag til overordnede tiltak som kommunen vil videreutvikle i samarbeid med barn og unge, ansatte, ledere, tillitsvalgte og innbyggere. Fristen for å levere den forebyggende planen til statsforvalteren var 01.06.24. Vi ba om utsettelse til høsten 2024 fordi vi var midt i arbeidet, og dette ble godkjent av statsforvalteren. Planen oversendes statsforvalter når kommunestyret har vedtatt planen.

Den forebyggende planen legger vekt på tidlig innsats og forebygging for å redusere omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker. Tidlig innsats, som innebærer å gripe inn tidlig i barnas liv eller når problemer oppstår, er en sentral del av planen. Målet er å redusere behovet for inngripende tiltak ved å sikre god oppfølging og samordning av tjenester.

Planen beskriver flere overordnede tiltak og satsinger i kommunen, inkludert BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats), som skal sikre at tjenester samarbeider godt om barn, unge og familier det er knyttet bekymring til. Modellen fokuserer på tidlig identifisering av risikofaktorer og systematisk oppfølging for å forhindre problemutvikling.

Kommunen jobber også med tiltak mot vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep gjennom et tverrfaglig samarbeid med flere instanser. Kompetanseheving er viktig for å sikre at ansatte som jobber med barn og unge har kunnskap til å håndtere ulike utfordringer. Dette inkluderer kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis (KOSIP), som skal sikre at barn og unge får skoler og barnehager med høy kvalitet.

For å lykkes med den forebyggende planen, må kommunen videreutvikle samarbeidsstrukturer mellom tjenester og sektorer. Det foreslås å opprette tverrfaglige prosjektgrupper som skal forbedre eksisterende tiltak og organisering, og etablere nye samarbeidsformer for å møte de utfordringene barn og unge i Ringerike står overfor.

Juridiske forhold:

Barnevernloven § 3-1 gir kommunen ansvar for generelle forebyggende tiltak rettet mot barn og unge. Kommunen skal «følge nøye med i de forhold barn lever under» og «finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer» (Prop. 133 L, kap. 21).

Kommunen skal også ha en plan for forebyggende arbeid i tråd med § 15-1 i den nye barnevernsloven, som beskriver kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt.

Endringer i velferdstjenestelovene:

Barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven, sosialtjenesteloven og opplæringsloven pålegger tjenestene en samarbeidsplikt, både på systemnivå og i enkeltsaker. Kommunen må legge til rette for samarbeid mellom tjenestene på et overordnet nivå, og tjenestene må også legge til rette for samarbeid i enkeltsaker. Formålet med disse endringene i velferdslovgivningen er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og deres familier ved å øke samarbeidet mellom velferdstjenestene. Lovene krever at tjenestene samarbeider med offentlige instanser og andre aktører når det er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal instans som har samordningsansvaret.

Økonomiske forhold:

Reformen har som mål å gi kommunene større fleksibilitet og mulighet til å tilpasse barnevernstjenestene etter lokale behov. Dette innebærer også en økonomisk omstilling for kommunene, og det er behov for en plan for hvordan vi skal arbeide med barn og unges oppvekst og det forebyggende arbeidet.

I omstillingsprosesser kan det oppstå dobbeltkostnader, for eksempel når kommunen må opprettholde eksisterende systemer og tjenester samtidig som nye tiltak implementeres. Det kan være behov for ekstra ressurser til opplæring og omstilling for å sikre en smidig overgang, noe som kan øke kostnadene i en overgangsperiode. Slike kostnader er ofte uunngåelige i større omstillingsprosesser, men de er vanligvis midlertidige og vil reduseres etter hvert som de nye systemene og tiltakene blir implementert.

Reformen legger stor vekt på forebygging og tidlig innsats, noe som på lang sikt kan føre til besparelser ved å redusere behovet for mer kostbare tiltak senere.

Forholdet til kommuneplanens samfunnsdel:

Oppvekstplanen har kommunens samfunnsdel 2021-2030 som grunnlag.

I arbeidet vises det spesielt til hovedmål 1.1, Samarbeid for å nå målene, 2.1, Mindre ulikhet, 3.5, God helse og livskvalitet, og 3.8, God utdanning

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren ser på oppvekstplanen som et viktig skritt i riktig retning for å sikre gode oppvekstvilkår. Med barnevernsreformen som bakteppe, fremhever planen et fokus på tidlig innsats og forebygging, noe som er avgjørende for å redusere behovet for inngripende tiltak. Denne helhetlige tilnærmingen, som involverer alle som jobber med barn og unge, vil styrke kommunens evne til å møte utfordringene våre innbyggere står overfor

Oppvekstplanen, som kombinerer en overordnet strategi med en forebyggende plan, fremhever viktigheten av forebygging og tidlig innsats. Dette er i tråd med kommunens langsiktige målsetting om å sikre gode oppvekstvilkår og redusere behovet for mer inngripende tiltak senere. Planen viser hvordan vi kan bygge robuste fellesskap rundt barn og unge, og den understøtter samarbeidet mellom kommunens sektorer og tjenester, og frivilligheten.

Denne planen er ikke bare et styringsdokument, men en levende strategi som vil utvikles i dialog med barn og unge, ansatte og innbyggere. Kommunens verdier – Nyskapende, Ærlig og Respektfull – skal være gjennomgående i dette arbeidet. Kommunedirektøren ser på oppvekstplanen som et godt fundament for kommunens fremtidige utvikling innen oppvekstfeltet. Den vil sikre gode og trygge oppvekstvilkår for alle barn og unge i Ringerike. Planen balanserer mellom strategisk retning og overordnede tiltak, og den legger til rette for en langsiktig, bærekraftig utvikling av tjenestene.

På denne bakgrunn anbefaler kommunedirektøren at oppvekstplanen for 2024–2030 vedtas.

Tore Isaksen
kommunedirektør

Arkiv: FA-B08
Journalpostnr.: 24/13715 - 1
Saksbehandler: Karianne Berg
Dato: 09.10.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
48/24	Hovedutvalget for oppvekst og kultur	13.11.2024

Vold i skolen

Kommunedirektørens innstilling:

Saken tas til orientering.

Sammendrag:

Elever og ansatte i Ringeriksskolen skal oppleve et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø. Dette er et kontinuerlig arbeid. Utdanning og familie har revidert rutinen "Vold i skolen" og vil ta i bruk kartleggingsverktøyet "Vold og trusler i skolen" utarbeidet av KS og andre. Utdanning og familie ser nødvendigheten av å gjøre et grundig arbeid for å forebygge vold i skolen og vil starte arbeidet med en handlingsplan for forebygging av mobbing, vold og trusler. Denne planen omfatter grunnskole (1.–10. trinn) og voksenopplæringen, og vil starte våren 2025. Handlingsplanen vil inneholde tiltak for å nå målene.

Innledning

Elever og ansatte i Ringeriksskolens skal oppleve et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø. Dette er et kontinuerlig og pågående arbeid. Utdanning og familie har revidert rutine «Vold i skolen» og vil ta i bruk kartleggingsverktøyet «Vold og trusler i skolen» som er utarbeidet av KS m.fl [Risikovurdering-Veileder-v01-28juni.pdf \(ks.no\)](#)

Utdanning og familie ser nødvendigheten av å gjøre et grundig arbeid mot ansatte i skolen for å forebygge vold i skolen og vil starte arbeidet med en Handlingsplan for forebygging av mobbing, vold og trusler. Denne planen omfatter: Grunnskole (1.–10. trinn) og voksenopplæringen. Planen vil ha oppstart våren 2025.

Bakgrunn

I «Verbalvedtak 10» fra 2023 bes det om at kommunedirektøren blant annet reviderer rutiner for «Vold og trusler» og at det utarbeides en «Tiltaksplan for å redusere vold i skolen».

Verbalvedtak 10. Oppvekst og Ringeriksskolen

Det bes om at Hovedutvalget for oppvekst og kultur får en sak som belyser hvilke lavterskeltilbud Ringerike kommune kan inngå, eller allerede inngåtte samarbeid, for å styrke barn og unges psykiske helse og for å kunne avlaste spesialisthelsetjenesten ved å sikre tidlig innsats.

I dette arbeidet bes kommunedirektøren utarbeide tiltaksplan for å redusere vold i skolen.

Hovedutvalget for oppvekst og kultur bes i dette arbeidet følge opp de pedagogiske ressursene, samt miljøarbeiderne ved skolene. (egen sak)

Revisjon av «Vold og trusler i skolen» fra Trivsel i Ringerikeskole med bakgrunn i ny Opplæringslov 01.08.2024,

Det ble innført ny Opplæringslov 1. august 2024 i den forbindelse ble det laget nye skoleregler for Ringerike kommune som ble vedtatt som forskrift av kommunestyret 20. juni 2024. [Forskrift om skoleregler, Ringerike kommune, Buskerud - Lovdata](#)

§ 1. Formål

Alle elever i Ringeriksskolen har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring jf. [opplæringslovens](#) § 12. Skolereglene skal fremme dette for elevene. Reglementet skal danne grunnlaget for at elever viser respekt og tar medansvar for et trygt og godt læringsmiljø. Elevene skal bli gode medborgere og skolereglene skal fremme livsmestring.

Skolene har nulltoleranse for krenking som mobbing, vold, diskriminering, rasisme og trakassering jf. [opplæringsloven § 12-3](#).

Skolen skal samarbeide med elever og foresatte i arbeidet for å nå målene og gjennom dette samarbeidet skal elevene settes i stand til å ta gode valg. Det forebyggende og oppfølgende arbeidet med skolemiljø, skal skolene arbeide kontinuerlig og systematisk med.

Reglene skal bidra til god læringskultur, godt samarbeid, god trivsel, respekt og medansvar. Reglementet skal fremme god orden, oppførsel og gode arbeidsvaner.

Beskrivelse av saken:

Det følger en beskrivelse av hvordan oppdraget i forbindelse med verbalvedtak 10 er løst.

I tillegg så skisseres videre arbeid med en handlingsplan for forebygging av mobbing, vold og trusler som vil være et større, men nødvendig arbeid i sektor for å trygge ansatte i deres møte med vold i skolen.

1. Rutiner «Vold og trusler i skolen»

Arbeidet med å revidere rutinene «Vold og trusler i skolen» fra Trivsel i Ringerikeskolen er gjennomført av Kvalitetsgruppa for skole, som består av tre rektorer og skolefagligrådgiver. Dette arbeidet ble ledet av Slt koordinatør.

Den reviderte rutine ang vold og trusler i skolen har vært på høring hos rektorene, politiet og fagforbundet og Utdanningsforbundet. Innkomne innspill har blitt implementert.

Vedlagt ligger gjeldende rutine som er å finne i kvalitetssystemet, Compilo.

2. Forebygging av vold og trusler i skolen (tiltaksplan)

Vold og trusler er et alvorlig arbeidsmiljøproblem som rammer mange ansatte på skolene våre. KS har utarbeidet en veileder som vil gjøre det enklere å gjennomføre forebyggende arbeid i hverdagen. De har utarbeidet et verktøy for å kartlegge, gjennomføre og dokumentere risikoer på den enkelte skole.

Veilederen er laget for alle som jobber i skolen og kan brukes av ledelse og arbeidsgrupper som MKS gruppene.

I arbeidet med å vurdere «tiltaksplan for å redusere vold i skolen», har kvalitetsgruppa for skole vært sentrale.

Kartlegging- og risiko verktøyet fra KS og partene har vært på høring hos rektorer, fagforbundet og Utdanningsforbundet og blitt besluttet benyttes. De er å finne i «Trivsel i Ringerikeskolen» og Compilo. Denne veilederen har som mål å være fag-støttmateriell til ansatte i skole. Denne veilederen er skreddersydd for de som jobber i skolen og er et supplement til Arbeidstilsynets generelle veilede. «Risikovurdering-vold og trusler»

Denne planen vil bli fulgt opp i virksomhetsplaner av ledere. MKS grupper vil få kompetanseheving på MKS samling. Dette arbeidet følges opp av kommunalsjef for Utdanning og familie.

På Vernedagene i 2024 så vil vold og trusler være tema.

3. Planlagt arbeid med en dynamisk «Handlingsplan for forebygging av mobbing, vold og trusler»

Familie og utdanning vil starte arbeidet med «Handlingsplan for forebygging av mobbing, vold og trusler» som omfatter: Grunnskole (1.–10. trinn) og voksenopplæringen. Planen vil ha oppstart våren 2025. Den vil kunne inneholde følgende mål, hvor tiltakene må jobbes frem i samarbeid.

- **Ansattes arbeidsmiljø**

Målet er å skape et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon.

- **Forebygging vold og trusler om vold**

Det skal sørges for en enkeltvis og samlet vurdering av forhold som kan innebære fare for å bli utsatt for vold og trussel om vold. Ansatte skal gis nødvendig opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner, basert på lokale risikovurderinger.

- **Håndtere vold og trusler om vold**

Alle skoler skal oppleve støtte i håndtering av volds- og trusselsituasjoner.

- **Gjenopprette**

Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstaker som er utsatt for vold og trussel om vold får nødvendig oppfølging, både med hensyn til den fysiske og psykiske belastningen som hendelsen kan ha medført.

Handlingsplanen skal være et dynamisk dokument, hvor medbestemmelse står sentralt i utviklingen. Dette innebærer at det i dialog med vernetjeneste, tillitsvalgte, skoler, elever og ombud, vil kunne foretas hensiktsmessige risikovurderinger, revideringer og oppdateringer av tiltak i planen for å sikre at denne i størst mulig grad bidrar til å sikre elever og ansatte i Ringeriksskolen et trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø gjennom ulike arbeidsmøter. I det videre arbeidet med tiltakene i handlingsplanen, vil Utdanning og Familie, legge opp til bred medvirkning fra elever, skoler, arbeidstakerorganisasjoner, hovedverneombudene og mobbeombudet- og elev- og lærlingeombudet. For å få til utvikling og kontinuerlig forbedring er det behov for gode systemer og en kultur for endring. En endringskultur kan ikke vedtas, den må utvikles sammen. Gjennom tverrfaglig samarbeid, gode medvirkningsprosesser og systematisk oppfølging av eksisterende og nye initiativer, vil vi videreutvikle en kultur for å ivareta et trygt og godt arbeids- og læringsmiljø som bidrar til forebygging av mobbing, vold og trusler.

Forholdet til kommuneplanens samfunnsdel:

Hovedmål 3.7 Gode oppvekstvilkår for barn og unge.

Hovedmål 3.8 Alle barn og unge skal få et barnehage- og skoletilbud av høy kvalitet, som gir trygghet, utvikling, læring og livsmestring i dag og i framtida.

Kommunedirektørens vurdering:

Reviderte rutiner og bruk av kartleggingsverktøyet «Vold og trusler» er viktig i arbeidet med å forebygge vold i skolen. Behovet for en «Handlingsplan for forebygging av mobbing, vold og trusler» er til stede og vil være viktig i arbeidet for trygt og godt skolemiljø/arbeidsmiljø for elever og ansatte.

Tore Isaksen
kommunedirektør

Vedlegg:
Rutine Vold i skolen

Arkiv: FE-144, FA-C40
Journalpostnr.: 24/14128 - 1
Saksbehandler: Kristine Sørsdal
Fodnæss
Dato: 16.10.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
49/24	Hovedutvalget for oppvekst og kultur	13.11.2024
	Formannskapet	

Kan vi kunsten?

Kommunedirektørens innstilling:

Kunststrategien for Ringerike kommune for perioden 2024-2028 legges på høring.

Sammendrag:

Kunststrategien er utviklet med mål om å integrere kunsten som en sentral del av samfunnsutviklingen, identitetsskapingen og trivselen i regionen.

Kunst og kultur er utvilsomt essensielle faktorer i å styrke fellesskapet, gi bedre livskvalitet og bidra til en bærekraftig utvikling. Gjennom identifisering, og forbindelse med FNs bærekraftsmål, viser strategien hvordan kunst kan være en katalysator for positive fotspor i flere deler av lokalsamfunnet.

Strategien tar for seg nødvendigheten av en profesjonell tilnærming til kunst, fra tidlig involvering i byggeprosjekter til utvikling av og forvaltning av kunstverk. Det er viktig å forstå at investering i kunst ikke bare er en utgift, men et verdiskapende tiltak som beriker samfunnsopplevelsen, fremmer kreativitet og bygger broer mellom ulike sosiale lag.

Ringerike kommune har et klart mål for å utvikle en kultur hvor kunstnerisk utfoldelse oppmuntres, og hvor samarbeid på tvers av sektorer og med innbyggerne legges til grunn for suksess. Ved å involvere kunstnere og bruke kunsten for å sette historien i en ny kontekst, skape plattformer for samarbeid, og synliggjøre allerede eksisterende kunstverk, kan vi bidra til styrket identitet og stolthet, samt en mer inkluderende samfunnsstruktur.

Innledning/Bakgrunn:

Ringerike kommune har ingen tidligere kunststrategier å vise til, og har dermed manglet verktøy og visjon for kunst i det offentlige rom. Beslutningen om utarbeidelse av en egen kunststrategi for kommunen ble vedtatt i Formannskapet's Strategi og plan (19/23) 15.03.2023 og Kommunestyret (45/23) 30.03.2023. Arbeidet med selve strategien starte opp etter kulturstrategien Taktskifte 2023-2027 ble vedtatt i august 2023.

Beskrivelse av saken:

Arbeidet med å utforme kunststrategien har i stor grad basert seg på dypdykk i kunstplaner og strategier fra norske og danske kommuner, og samtaler om både gode og dårlige kunststrategier med referansekommunene Moss, Lillestrøm og Bærum, samt Viken Fylkeskommune og NOKU (Norsk kulturforum). Internt i Ringerike kommune har det blitt benyttet en tverrfaglig faggruppe bestående av representanter fra samfunn og næring, eiendom, vei, park og idrett og utbygging. Det har også blitt lagt stor vekt på funn fra arbeidet med å utforme kulturstrategien TAKTSKIFTE 2023-2027.

Kunststrategien legger særlig vekt på hva kunst kan tilføre samfunnet av gode opplevelser gjennom mestring, aktivitet, fellesskap, egenverd og stolthet. Alle faktorer med helsefremmende effekter, og et godt bidrag til den generelle folkehelsen. Med riktig grep kan kunst gjøre oss bedre rustet for en bærekraftig samfunnsutvikling, med styrket kompetanse og næringsliv – en merverdi for hele samfunnet!

Kunststrategien er delt inn i hovedtemaene:

- Kinderegg for sosial bærekraft, hvordan kan det påvirke oss?
- Stolthet og fordom inn i fremtiden, historie og identitetsbygging
- Kunsten her vi bor, trivsel og verdiskapning
- Lokal skaperkraft, utfoldelse og innovasjon
- Kunsten å vise frem kunst, med profesjonell tilnærming
- En ny vår, for eksisterende kunst
- Verktøykassa
- Veileder for kunstprosjekter
- Kunsten å avsette tid og midler
- Profesjonell kuratering
- Samarbeidsprosjekter
- Kunstdatabase

Juridiske forhold:

Kulturlovgivning: Kommuner må følge nasjonale kulturlover og -forskrifter som kan omfatte krav til kunstnerisk samarbeid, forvaltning av offentlige midler til kunst, og regulering av offentlige utsmykninger.

Eierskap og opphavsrett: Det er viktig å håndtere opphavsrett når det gjelder kunstverk. Dette inkluderer avtaler med kunstnere om eierskap, bruksrettigheter og eventuelle vederlag ved videreutnyttelse.

Offentlige anskaffelser: Når kommunen skal kjøpe kunst, må de følge reglene for offentlige anskaffelser, noe som kan innebære anbudsprosesser avhengig av beløpets størrelse.

Kulturminneloven: Hvis kunsten eller kunstprosjektene involverer kulturhistoriske områder, kan kulturminneloven komme til anvendelse, noe som kan pålegge kommunen restriksjoner eller forpliktelser.

Samfunnsplanlegging: Kunststrategier må også vurderes innenfor rammene av lovverk som regulerer bygnings- og arealplanlegging, da kunstverk ofte plasseres i offentlige rom.

Økonomiske forhold:

Det følger ingen direkte økonomiske konsekvenser med vedtatt kunststrategi. Oppfølging av strategien vil være gjenstand for årlig politisk behandling i forbindelse med budsjett og økonomiplan.

Avsetning til kunst i større renoverings- og utbyggingsprosjekter er vanlig også i dag. Endringen her ligger i forutsigbarhet og profesjonalisering av ressurser til planlegging, samt integrasjon og vedlikehold av kunsten.

For øvrig planlegging av kunstprosjekter og utvikling vektlegges samarbeid med andre institusjoner og finansieringskilder, både offentlige og private.

Forholdet til kommuneplanens samfunnsdel:

Kunststrategien baserer seg, på lik linje som kulturstrategien Taktskifte 2023-2027, på målformuleringer fra gjeldene samfunnsdel av kommuneplanen. Det kan spesielt trekkes frem:

- «Ringerike skal være en attraktiv bokommune»
- «Helse i alt vi gjør, og aktivitet for alle»
- «Økt verdiskapning»
- «kompetanse for fremtiden»
- «vekst og utvikling av by og lokalsamfunn»
- «Hønefoss skal være attraktiv som bosted, handelsby og regionhovedstad»
- «kommunen skal være en effektiv og spennende organisasjon, god kvalitet på tjenestene», «attraktiv arbeidsplass», «nyskapende»

Kommunedirektørens vurdering:

Kunststrategien er en grundig og fremtidsrettet plan som tar høyde for samfunnsbehov, kulturarv, og innovasjon. Ved å prioritere kunst, kan vi bidra til et mer engasjert og inkluderende samfunn hvor alle innbyggere får muligheten til å oppleve, skape og yte. Dette er ikke bare en investering i kunst, men en investering i livskvalitet, økonomisk vekst og et mer bærekraftig Ringerike.

Tore Isaksen
kommunedirektør

Vedlegg:
KUNSTSTRATEGI versjon 100

Arkiv: FA-B03, TI-&74
Journalpostnr.: 24/14239 - 1
Saksbehandler: Anne Cathrine
Fjellvang
Dato: 18.10.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
50/24	Hovedutvalget for oppvekst og kultur	13.11.2024

Verbalvedtak 15 Innføringsklasser

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektørens innstilling er at nyankomne elever primært skal motta språkopplæring i tilknytning til nærskolen sin i et inkluderende fellesskap.

Sammendrag:

Ringeriksskolen tilbyr språkopplæring for nyankomne ungdomsskoleelever og barneskoleelever i et eget innføringstilbud på Veienmarka og Benterud skole. Flere av barne- og ungdomsskolene gir forsterket norskopplæring både i grupper og i elevenes tilhørende klasser, med tilpasninger for lokale behov. Organiseringen av språkopplæringen på elevenes nærskole legger vekt på integrering, inkludering og sosial tilhørighet, slik alle elever har lovfestet krav på.

Forskning viser at egne innføringsklasser kan opprettholde og forsterke segregering, og anbefaler heller systematisk integrering i ordinær skole, kompetanseheving for lærere og bruk av flerspråklighet som en ressurs.

Innledning/Bakgrunn:

Kommunedirektøren er bedt i verbalvedtak 15 2024 om å se på mulighet for å etablere innføringsklasser for fremmedspråklige elever som kommer til Ringerike slik at de kan nå tilstrekkelige språklige ferdigheter i norsk før de settes sammen i norskspråklige klasser. Det er ønsket at kommunedirektøren tar dette opp som sak i hovedutvalget for oppvekst og kultur.

Beskrivelse av saken:

Ringeriksskolen har et innføringstilbud i en språkgruppe for ungdomsskole- og barneskoleelever på Veienmarka skole og Benterud skole. Tilbudet benyttes først og fremst av elever fra Ringerike omsorgssenter, men også andre nyankomne elever i kommunen kan søke om å få tilbud om særskilt språkopplæring her.

Øvrige barne- og ungdomsskoler i Ringerike gir forsterket opplæring i norsk både på grupper og i elevenes tilhørende klasser på sin nærskole. Mange av skolene har tilpasset språkopplæringen til lokale behov. Et eksempel på det er Vang og Haugsbygd skole som deler på en tospråklig lærerressurs for nyankomne ukrainske elever.

Dagens organisering av forsterket opplæring i norsk for nyankomne elever ble valgt i forbindelse med ny skolestruktur i Hønefoss sentrum da Benterud skole og nye Ullerål skole åpnet. De fleste nyankomne elever i barneskolen bor i disse skolekretsene. Begge skolene gir språkopplæringen dynamisk på gruppe og i tilhørende klasse. Den forsterkede opplæringen i norsk er en integrert del av den ordinære opplæringen i barnas nærskole og i et norskspråklig miljø. Dette var et bevisst valg da velkomstklassen på Hønefoss skole skulle omstruktureres. En av hovedårsakene til omstruktureringen var at integrering og opplevelse av sosial tilhørighet fungerer bedre på denne måten, og norskopplæringen blir gitt i en mer naturlig språkkontekst. Kompetansen i andrespråklæring ble beholdt på skolene.

Det er en felles rutine for mottak av nyankomne på skolene med et oppstartsmøte i samarbeid med flykningetjenesten for best mulig start på skolegangen og språkopplæringen.

Overordnet del av læreplanen:

Viktige prinsipper for opplæringen og skolens praksis er omtalt i Overordnet del av læreplanen. Skolen er forpliktet til å ta hensyn til mangfoldet av elever og legge til rette for at alle får oppleve tilhørighet i skole og samfunn. Tilpasset opplæring gjelder alle elever, og skal i størst mulig grad skje gjennom variasjon og tilpasninger til mangfoldet i elevgruppen innenfor fellesskapet.

“Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle(...). I arbeidet med å utvikle et inkluderende og inspirerende læringsmiljø skal mangfold anerkjennes som en ressurs (...). Kunnskapsutveksling med mennesker i alle aldre og fra ulike steder i verden gir elevene perspektiver på egen læring, danning og identitet og viser verdien av samarbeid på tvers av språklige, politiske og kulturelle grenser (LK20).”

Opplæringens verdigrunnlag er bygget på at hver elev kan ivareta og utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap. Alle elever skal få erfare at det å kunne flere språk er en ressurs i skolen og i samfunnet (LK20).

Prinsipper for god språkinnlæring for nyankomne

Barn og unge som kommer til Norge har rett til å få opplæring i vanlige klasser. Elever skal tilhøre en klasse og ha så mye opplæringstid i klassen at de kan utvikle sosial tilhørighet.

Språklig tilrettelegging i ordinær klasse er det vanligste tilbudet til nyankomne elever i Norge (udir.no).

Det flerspråklige klasserommet handler mest om kompetansen til lærerne. En språkutviklende undervisning arbeider med fagkunnskap og språklæring parallelt. Arbeidet med disse ferdighetene bør integreres i all undervisning, og en slik arbeidsmåte gagnar alle elever (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring). For å gi elever i en innlæringsfase av norsk like gode muligheter til utvikling i fagene som elever med norsk som førstespråk vil det være svært fruktbart med et tett samarbeid mellom faglærere og lærere i forsterket norskopplæring.

Relevant forskning

En studie gjennomført av Læringsmiljøsentret i 2021 ([*Inclusion of immigrant students in schools: the role of introductory classes and other segregated offers*](#)) har undersøkt elevers opplevelse av inkludering og læringssituasjonen på nærskolen etter nylig å ha gått i innføringsklasse og andre segregerte tiltak i ordinær skole.

Forskerne har kritiske bemerkninger til innføringsklasser og andre segregerte tiltak i ordinær skole. Et av funnene er at innføringsklasser og segregerte tiltak bidrar til å opprettholde segregering mer enn de fører til en opplevelse av inkludering.

Forskerne er i studien opptatt av inkluderingsperspektivet, og er kritiske til at det fokuseres veldig mye på språklæringen isolert sett, og for lite på inkludering og tilhørighet i en større sammenheng. Ordningen med innføringsklasser gjør at de nyankomne elevene i starten ikke får snakke norsk med norske elever, og altså ikke får oppleve denne typen samhandling. Selv om slike tiltak er ment å bidra til inkludering på lang sikt, opprettholder det segregeringen, fordi det i seg selv er en segregerende praksis. I tillegg kan det altså også bidra til at en får praktisert mindre norsk (Fandrem, 2021).

En helt fersk rapport fra NIFU, *Vilkår for inkluderende opplæring – Sluttrapport fra prosjektet Forskning på opplæringstilbud for nyankomne (2024)*, fremhever viktigheten av at skolen har en velbegrunnet og gjennomtenkt plan for inkludering av nyankomne elever i skolefellesskapet, at lærerne har kompetanse på andrespråklæring og at skolen arbeider systematisk for at de nyankomne elevene kan bygge relasjoner til hverandre og til andre elever.

Prosjektets overordnede problemstilling om hva som kjennetegner gode opplæringstilbud og hvilke vilkår som synes å være avgjørende for å kunne gi nyankomne elever god opplæring, ble konkludert slik:

En gjennomtenkt, godt begrunnet og vel forankret plan for skolen, understøttet av skoleeier, som alle ansatte er lojale overfor og som sikter mot at også nyankomne elever skal være fullverdige medlemmer av skolefellesskapet.

Rapporten kommer også med noen konkrete anbefalinger til skoler og skoleeier:

- Sikre god inkludering gjennom skoleansattes kompetanseutvikling

- Gi elevene mulighet til å benytte språk de kan fra før som redskap for læring
- Bruke egnede kartleggingsverktøy og følge opp resultatene
- Utnytte muligheter for fleksibilitet som finnes i lovverket

Juridiske forhold:

Hver elev skal høre til en klasse og skal ha så mye opplæringstid i klassen at eleven kan utvikle sosial tilhørighet (opplæringslovens § 14-2).

Elever med annet morsmål enn norsk har rett til særskilt språkopplæring til de kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen (opplæringslovens § 3-6).

Innføringsopplæring krever samtykke fra eleven selv eller foreldrene, og eleven kan velge å gå i ordinær klasse selv om kommunen eller fylkeskommunen tilbyr innføringsopplæring (opplæringslovens § 3-7).

Økonomiske forhold:

For hver innføringsklasse vil det kreves minst 1,5 lærerårsverk med spesialkompetanse innen andrespråklæring og ulike fagområder for å dekke timetall og kompetansekrav til undervisningen. Dette vil ha en kostnad på minimum 1,5 millioner kroner per år. Ressursene må tas fra skolene, noe som kan utfordre enkelte skoler å opprettholde lærernormen. Samtidig må skolene fortsatt tilby forsterket norskopplæring ved overføring fra innføringsklasse, i tråd med elevenes rett til slik opplæring. Å opprette egne innføringsklasser innebærer dermed en direkte økning i behovet for lærerårsverk.

Forholdet til kommuneplanens samfunnsdel:

Kap. 3 Sosial bærekraft

FNs bærekraftsmål 4 God utdanning:

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme livslang læring for alle

Fra hovedmål 3.7. og 3.8.:

3.7.1. Alle barn og unge opplever inkludering og trygghet i sin oppvekst og fritid.

3.8.2. Barnehagene og skolene har inkluderende leke- og læringsarenaer som fremmer barns engasjement, motivasjon og læringsglede.

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren vurderer det dithen at det allerede eksisterer mange språkfremmende tiltak for nyankomne elever i barne- og ungdomsskolen med etablerte systemer og praksiser tilpasset behov på nærskolen til elevene. Det kan med fordel ses på

kompetansehevingstiltak knyttet til språkutviklende undervisning i et inkluderende fellesskap som kommer alle elever i Ringeriksskolen til gode, og som er i tråd med nyere forskning på det vi vet om inkludering og språklæring.

Tore Isaksen
kommunedirektør

Arkiv: FA-C42
Journalpostnr.: 24/13872 - 2
Saksbehandler: Øyvind Dypvik
Norstrøm
Dato: 15.10.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
51/24	Hovedutvalget for oppvekst og kultur	13.11.2024
	Kommunestyret	

Søknad om oppføring av monument i Søndre Park

Kommunedirektørens innstilling:

Søknad om tillatelse til reise monument i Søndre Park imøtekommes ikke.

Sammendrag:

Det søkes om tillatelse til å reise monument over den kurdiske befolkningen i Nord-Irak som mistet sitt liv under Halabja-massakren i 1988.

Innledning/Bakgrunn:

Parviz Salimi søker om tillatelse til få reist et monument i Søndre Park. Monumentet skal hedre de kurdiske ofrene for Saddam Hussein sitt regime på siste halvdel av 1980-tallet. Det søkes også om at kommunen inngår i et samarbeid om reisingen av et slikt monument.

Beskrivelse av saken:

Over hele landet er det reist en rekke minnesmerker over personer og begivenheter knyttet til krigshendelser og forsvarsrelatert aktivitet opp gjennom historien. Kartlegging av veteranmonumenter/minnesmerker i regionen, plassering av disse og tilrettelegging for publikum er regulert i *Veteranplan for Ringeriksregionen*.

Følgende 17 minnesmerker er dokumentert i Ringerike kommunes database:

- Minnetavle over krigens ofre i Norderhov 1940-1945 (Norderhov kirke)
- Minnetavle over krigens ofre i Haug 1940-1945 (Haug kirke)
- Bauta til minne om kampene i Haugsbygd under 2. verdenskrig (Haugbygd)

- Minnesmerke over falne russere under 2. verdenskrig
- Minnestein over falne ingeniørsoldater (Hvalsmoen)
- Minnesmerke over krigens ofre i Ådal (Hval kirke)
- Minnesmerke over englandsfarer Harald Dølerud
- Minnesmerke over Vestopplands regiments offiserer og menige som falt under krigen (Regimentgården, Osloveien)
- Minnesmerke til minne om heimstyrkenes innsats under krigen (Sokna/Strømsoddbygda)
- Hovedstein/bauta over krigen 1940-1945 (Hønefoss kirkegård)
- Bauta for de falne i krigen på Ringerike (Nordre park)
- Bauta over marineflyger Leif Dietrichson – Lathamulykken 1928 (Søndre park)
- Minnesmerke til minne om Poul Putten – Slaget ved Norderhov 1716 (Putten)
- Gravplass for svenske soldater – Slaget ved Norderhov 1716 (Gullerudtjern)
- Snublesteiner til minne om familien Scharff, ofre for nazismen under 2. verdenskrig (Hønefoss)
- Minnestein over lensmannsmordene på Vågård (Vågård)
- Minnesmerke over russiske krigsfanger (Vågård skytebane)

Felles for alle minnesmerkene er at de er til minne om:

- *krigshendelser som har foregått innenfor kommunens grenser*
- *krigshendelser som har krevd innbyggere med lokal tilknytning som ofre*

Juridiske forhold:

Statens ansvar for krigsminnesmerker av nasjonal interesse er lovregulert gjennom *Forskrift om krigsgraver* (LOV-1996-06-07-32-§23a).

Denne forskriften gjelder vedlikehold av graver for utenlandske soldater og krigsfanger etter første og andre verdenskrig (krigsgraver) på offentlige gravplasser og særskilte krigsgravplasser som er reservert for gravlagte soldater og krigsfanger etter andre verdenskrig. Forskriften gjelder også for krigsminnesmerker reist eller anerkjent av departementets krigsgravtjeneste.

Økonomiske forhold:

Den fremlagte søknaden omhandler ingen økonomiske forhold.

Det må like fullt legges til grunn at kommunen, som grunneier, vil måtte ta et ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold, herunder nødvendige sikkerhetstiltak.

Forholdet til kommuneplanens samfunnsdel:

3.4.1. *Vern, formidling og bærekraftig bruk av Ringerikes kulturarv og kulturmiljøer bidrar til økt attraktivitet, stedsidentitet og skaper opplevelser for innbyggere og besøkende.*

Kommunedirektørens vurdering:

Krigsminnesmerker synliggjør og oppsummerer en viktig del av Norges historiske utvikling, og er en viktig del av Norges historie og vår felles kulturarv. Våre lokale minnesmerker inngår i dette, og er viktige markører som lærer våre oppvoksende generasjoner om den innsats som er gjort, og de mennesker som har ofret sine liv, for at vi i dag kan stå opp som et fritt demokrati.

Den kurdiske minoriteten i Nord-Irak ble under Saddam Husseins regime utsatt for et systematisk folkemord. Halabja-massakren i mars 1988 regnes blant de verste angrepene, og det er anslått at opptil 6000 mennesker mistet livet under de kjemiske gass-angrepene.

Angrepene ble fordømt av brorparten av det internasjonale storsamfunnet – Norge inkludert.

Det er ingen tvil om at det er en viktig og tragisk hendelse i vår nyere historie Parviz Salimi ønsker å belyse gjennom sitt initiativ – en hendelse som aldri må glemmes.

Like fullt opplever Kommunedirektøren det som problematisk å tildele areal til et privat initiert minnesmerke i Søndre Park. Det er primært to vurderinger som ligger bak dette:

Forholdet til nasjonal politikk og lovgivning

Dagens minnesmerker i kommunen har en tydelig lokal forankring, enten geografisk eller på personnivå. Dette er i tråd med gjeldende lovverk, som gir staten ansvaret for minnesmerker som angår nasjonen eller verdenssamfunnet som helhet.

Forholdet til drift, forvaltning og sikkerhet

Private initiativ følges ofte av en privat vilje i en tidlig fase. Søker ser i denne saken for seg å selv ta en rolle for å sikre finansiering, besørge utforming og utarbeide driftsplan for monumentet. Dette er et prisverdig initiativ. Men som grunneier vil kommunen være nødt til å sikre drift, vedlikehold og sikkerhetstiltak omkring et monument i all den tid monumentet er reist. Dette er et betydelig ansvar, som ikke kan overlates til private initiativ.

Kommunen har pr. i dag et betydelig etterslep på forvaltningsoppgaver knyttet til våre eksisterende minnesmerker. Nye minnesmerker vil måtte legges inn i kommunens portefølje.

-

Er det en politisk vilje til å åpne for minnesmerker som går utover de prinsipper om lokal forankring som gjelder i dag, anbefaler Kommunedirektøren at det utarbeides en prinsipiell plan for dette. Planen må omhandle grensesnittet mot statens lovfestede ansvar, kriterier/retningslinjer for saksbehandling, hvilke arealer som skal settes av til formålet, samt økonomiske og driftsmessige konsekvenser for kommunen.

Tore Isaksen
kommunedirektør

Vedlegg:
Søknad om oppføring av monument

Arkiv: FE-033, TI-&76
Journalpostnr.: 24/3554 - 3
Saksbehandler: Karianne Berg
Dato: 15.10.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
27/24	Ungdomsrådet	29.10.2024
52/24	Hovedutvalget for oppvekst og kultur	13.11.2024

|Ungdomshøringen 2025

Kommunedirektørens innstilling:

Ungdomsrådet gjennomfører Ungdomshøringen 7. februar 2025.

Ungdomsrådet beslutter sted og tema for ungdomshøringen 2025.

Sammendrag:

Ungdomsrådet gjennomførte Ungdomshøringen 2025, fredag den 7. februar.

Agendaen for ungdomshøringen:

1. Presentasjon av ungdomsrådet
2. Foredrag/tema
3. Gruppearbeid
4. Valg av nytt ungdomsråd 2025

De arbeidsoppgavene som kommer frem under gruppearbeidet, skal ungdomsrådet prioritere å jobbe med i 2025.

Ungdomsrådet 29.10.2024

Behandling:

Leder foreslo voteringsrekkefølge, som ble enstemmig vedtatt.

Avstemming:

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt som Ungdomsrådets råd til Hovedutvalget oppvekst og kultur. (HOK)

UNG - 27/24 Vedtak:

Ungdomsrådet gjennomfører Ungdomshøringen 7. februar 2025.

Ungdomsrådet beslutter sted og tema for ungdomshøringen 2025.

Forholdet til kommuneplanens samfunnsdel:

	<p>God helse og livskvalitet: Ungdomshøringen er en arena for å drøfte viktighetene av barn og unges helse og livskvalitet. Ungdomshøringen er opptatt av at ungdomsrådet jobber for å fremme nødvendigheten av at det tilrettelegges for gode oppvekstvilkår med bakgrunn i god helse og livskvalitet.</p>
	<p>God utdanning: Ungdomshøringen vil at ungdomsrådet skal fremme nødvendigheten av god utdanning til alle.</p>

<p>Samarbeid for å nå målene: Ungdomshøringen er en god medvirkningsarena for barn og unge i Ringerike kommune. Ungdomshøringen gir barn og unge en stemme som gjør at de blir hørt.</p>

Kommunedirektørens vurdering:

Kommunedirektøren mener det er viktig at Ungdomshøringen blir arrangert av ungdomsrådet og at dette er en viktig medvirkningsarena for barn og unge.

Tore Isaksen
kommunedirektør